

Ons standpunt ten opzichte van de Staat

Bron: Uit het Woord der Waarheid, 1ste jaargang, 1944/1945

<http://www.uithetwoordderwaarheid.nl/>

Als wij met elkaar dit onderwerp willen bespreken, neem ik aan, dat wij dit doen als gelovigen, die Gods Woord als absoluut gezaghebbend geloven, ons daaraan willen onderwerpen, en daarbij aannemen, dat de Bijbel ons in geen enkele levensvraag zonder antwoord laat. Weliswaar worden niet alle uitingen van wat ons in de wereld wordt aangeboden bij de naam genoemd, maar de verschillende uitspraken van het Boek der Boeken geven letterlijk of in hun strekking toch een zeker antwoord. Dit antwoord gaat wel eens tegen de natuurlijke verlangens van onze oude mens in, schijnt soms wel eens tegenstrijdig met onze verstandelijke opvatting. Wat wij zelf willen of menen is echter een zeer twijfelachtige maatstaf. Veilig en God welbehaaglijk gaan wij alleen onze weg, als wij ons laten leiden door God zelf.

Wat is de staat? Een volk, wonend op eigen grondgebied en onder een eigen overheid, vormt een staat. Nederland is dus een staat. Er is een eigen overheid en een eigen grondgebied. Wij hebben hier in Nederland een democratische regeringsvorm, d.w.z. dat het volk zijn eigen overheidspersonen kiest. De overheid beslist over de wijze waarop het volk geregeerd zal worden, regelt de internationale en koloniale betrekkingen en verhoudingen. God gebruikt de overheid voor het volvoeren van Zijn wil en raadsbesluiten, zij is Gods dienaar. Zelfs de meest goddeloze overheid is toch Gods dienaar. Het is een genade van God dat er overheden zijn die regelen in deze wereld optreden, want zou dit niet zo zijn, wat een chaos zou dan de wereld worden. Moordenaars en dieven zouden ongestraft hun praktijken uitvoeren en ieder moest persoonlijk op eigen veiligheid bedacht zijn. Wij mogen dus wel dankbaar zijn dat er overheidspersonen zijn die regelen en straffend in deze wereld optreden.

Staatswetenschap en staatskunst, d.w.z. de weg die de staat, de regering moet bewandelen om zijn taak te vervullen en zijn doel te bereiken, noemt men politiek. Houdt men als enkeling zich hiermee niet bezig, dan doet men "niet aan politiek". Politicus (iemand die zich met de politiek bemoeit) kan men zijn in verschillende graden. Men kan dit in zeer geringe graad zijn, door niet meer te doen dan louter een stem uit te brengen op een bepaalde politieke partij of richting, en men kan er ook zijn gehele persoonlijkheid en werkkraft voor inzetten. Of men echter in geringe mate of zeer actief met deze dingen bezig is, men doet aan politiek en men is dus politicus.

Onze houding tegenover de staat hangt voor een groot deel af van de beantwoording van de vraag of men wel of niet aan politiek moet doen. Deze vraag is erg urgent voor vele jongeren, die straks voor het eerst of na vele jaren opnieuw de gelegenheid krijgen om te stemmen. Men kan deze vraag niet lichtvaardig terzijde leggen en zeggen: "Och, ik stem maar niet, en 't zal zonder mij ook wel goed komen". Wij zijn verantwoordelijk voor wat wij doen, ook voor wat wij niet doen moeten wij de verantwoordelijkheid durven aanvaarden. De meesten die zich christen noemen, beredeneren vaak zeer godsdienstig en met vele goedklinkende nuttigheidsargumenten daarbij, dat een christen wél moet stemmen. Ik geloof zelfs dat velen het ons kwalijk nemen als wij het niet doen. Er is meer moed voor nodig om niet te stemmen, dan om wel te stemmen, wanneer wij prijs stellen op de gunst van de christenheid. Wij moeten ons dan wel behoorlijk plaatsen op de bodem van Gods Woord, zonder verder te redeneren, om in dezen een houding aan te nemen die afwijkt van de gedachte der massa, want ik meen, dat wij de vraag of wij wel of niet aan politiek moeten doen, in ontkennende zin moeten beantwoorden. Wij willen daarom verder met elkaar de volgende vragen onder ogen zien:

1. Is God machtig zonder christelijke politiek te overheid te gebruiken als Zijn dienaar?
2. Waarom moeten wij niet aan politiek doen en hoe moet onze houding zijn?
3. De Heer Jezus, ons volmaakt voorbeeld.

1. Is God machtig zonder christelijke politiek te overheid te gebruiken als Zijn dienaar?

Deze vraag kunnen wij beantwoorden met een volmondig ja! Alleen reeds het feit dat de overheid Gods dienaar is, is voldoende om deze vraag bevestigend te beantwoorden.

Vele plaatsen in de Bijbel geven ons onomstotelijk aan, dat God soeverein in de overheden werkt. Hij is het die de oorlogen doet ophouden, Psalm 46:10. Immers is er een God die op de aarde richt, Psalm 58:12. Hij heerst eeuwig met Zijn macht; Zijn ogen houden wacht over de heidenen, Psalm 66:7. Door Mij regeren de koningen en stellen de vorsten gerechtigheid, door Mij heersen de heersers en de prinsen, alle richters der aarde, Spreuken 8:15. Des konings hart is in de hand des Heren als waterbeken. Hij neigt het tot al wat Hij wil, Spreuken 21:1.

Enkele voorbeelden uit de bijbelse geschiedenis willen wij hierbij bezien. Toen de joden het zo erg gemaakt hadden, dat God hen moest straffen, deed hij tegen hen opkomen de koning der Chaldeeën, 2 Kron. 36:17. Daniël zegt tegen deze koning Nebukadnezar: De God des hemels heeft u een koninkrijk gegeven. Hij heeft u gesteld tot een heerser, Dan. 2:37 en 38. Als Nebukadnezar echter zich verheft en zegt: Is dit niet het grote Babel dat ik gebouwd heb, door de sterkte mijner macht en ter ere mijner heerlijkheid, ontvangt hij de straf en wordt als de beesten des velds, tot hij bekende dat de Allerhoogste over de koninkrijken der mensen heerschappij heeft en geeft aan wie Hij wil. Als Nebukadnezars verstand terugkeert, looft hij de Allerhoogste en erkent hij dat Hij doet naar Zijn wil met de inwoners der aarde en er is niemand die Zijn hand afslaan of tot Hem zeggen kan: Wat doet gij? Daniël 4:30-36.

Een andere illustratie: Toen de 70 jaren van ballingschap voor de 2 stammen voorbij waren, was de tijd gekomen dat het getrouwe overblijfsel terug kon keren naar het land Palestina. Het was echter geen politieke actie van de gelovige joden, waardoor dit bewerkstelligd werd. Neen, Gods soevereine macht werkt in een heidense vorst Kores, en neigt diens hart als een waterbeek, om te doen al wat Hij wil. God verwekte Zijn goed woord over het volk, Jer. 29:10. Lang voordat Kores geboren werd, had Jesaja reeds van hem geprofeteerd: Alzo zegt de Here tot Kores, wiens rechterhand Ik vat. Ik riep u bij uw naam, Ik noemde u toe hoewel gij Mij niet kent. Ik zal uw gordes, hoewel gij Mij niet kent. Ik heb hem verwekt, hij zal Mijn stad bouwen en Mijn gevangenen loslaten, zegt de Here. Israël wordt verlost door de Here, Jesaja 45. Die van Kores zegt: Hij is Mijn herder, hij zal al mijn welbehagen volbrengen, Jesaja 44:28.

Deze profetieën gaan ± 200 jaar later in vervulling. En wat lezen we in Ezra 1: De Here verwekt de geest van Kores, koning van Perzië, en hij zegt: De Here, de God des hemels heeft mij bevolen Hem een huis te bouwen te Jeruzalem. -- Hij voert volkomen uit wat God reeds lang te voren met hem van plan was.

Nog een voorbeeld. De keizer Augustus is een gewillig werktuig in Gods hand, die alles werkt naar de raad van Zijn wil, als hij bevel geeft, dat de gehele wereld beschreven zal worden. Was in Micha 5 niet geprofeteerd dat de Heiland in Bethlehem geboren zou worden?

Is dit niet voor ons voldoende? De arm des Heren is niet verkort, ook niet in onze tijd. Hij gebruikt de overheden tot Zijn dienst en heeft onze hulp hierbij niet gevraagd, anders zouden wij dit zeker in de Bijbel lezen. In het evangelie zijn wij Gods medewerkers, 1 Kor. 3:9. Nergens is er sprake van dat wij dit moeten zijn in het wereldbestuur. Onze Vader weet wat Zijn kinderen nodig hebben. En zouden zij verdrukt of hun belangen te na gekomen worden, dan zal Hij op Zijn tijd onze gebeden om een rustig en stil leven te mogen leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid, verhoren en Zijn dienaar, de overheid, laten uitvoeren, al wat Hij nodig vindt.

2. Waarom moeten wij niet aan politiek doen en hoe moet onze houding zijn?

Niemand zal ontkennen dat wereldbestuur een wereldse aangelegenheid is, of een aardse, wat op hetzelfde neerkomt in het onderwerp waarmee we bezig zijn. Er zijn aardse dingen waarmee we ons onvermijdelijk moeten bezighouden, zoals b.v. de zorg voor ons gezin, ijver in ons dagelijks werk, doch hiervoor vinden we duidelijk aanwijzingen in de Bijbel. Hierop in te gaan valt buiten ons onderwerp. Wij gaan dus verder met de vraag waarom wij niet aan politiek moeten doen. Wij onderscheiden in de Bijbel de toestand en de staat van een gelovige. Wij leren uit Gods Woord bijvoor-

beeld, dat een gelovige een nieuwe schepping is en zijn oude natuur voor Gods reeds dood is, dat is zijn staat, hoewel hij zijn oude natuur nog heeft en ten onder moet houden, dat is zijn toestand. Zo zijn wij ook hemelburgers, onze staat, hoewel wij nog op aarde zijn, onze toestand. Heel de doorgaande leer van het Nieuwe Testament is, dat wij hoe langer hoe meer praktisch moeten leven zoals onze staat is, over verwezenlijken wat wij in Christus zijn geworden. Inplaats van ons naar aardse dingen uit te strekken, hebben wij de hemelse te zoeken.

Veel teksten geven ons dit aan. Wij horen niet meer bij de wereld. Zoekt de dingen die boven zijn en bedenk de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn, want gij zijt gestorven, Kol. 3:1 en 2. Ons burgerschap is in de hemelen, Fil. 3:20. Gij zijt niet van deze wereld, Joh. 15 en 17. Wij zijn huisgenoten Gods en met Christus gezet in de hemelse gewesten, Ef. 2:19. Wij moeten ons onbevlekt bewaren van de wereld, Jak. 1:27. Wereldbestuur en staatszaken zijn wereldse aangelegenheden. Wij hebben daar niets mee te maken. God heeft de volken bezocht om Zich UIT hen een volk aan te nemen voor Zijn naam, Hand. 15:14. Wat zegt de Heer Jezus in Lukas 22: De koningen der aarde heersen over hen ... doch gij niet also! -- Een christen is een vreemdeling op aarde, Hebr. 11:13; 1 Petr. 2:11. Een vreemdeling kan in het vreemde land zich niet in politieke zaken mengen. Er is ons in de wereld geen leidende positie toegezegd, wel dat wij in de wereld verdrukking zullen hebben. De wereld heeft Christus verworpen. Wij zijn met Hem gekruisigd, Gal. 2:20, door hetwelk de wereld mij gekruisigd is en ik de wereld, Gal. 6:14. Past het een christen dan om in een christelijke partij een politieke oppositie te voeren? Niets daarvan. En hiermee komen we bij de vraag hoe onze houding wél moet zijn. Drie zaken hebben wij volgens Gods Woord ten opzichte van de overheid in acht te nemen: Onderdanig zijn, bidden en eren. Alle ziel zij de machten over haar gesteld onderdanig, Rom. 13:1. Vreest de Here en de koning, vermeng u niet met hen die naar verandering staan, Spreuken 24:21. Maak hen indachtig aan overheden en machten onderdanig te zijn, Titus 3:1. Eert de koning, 1 Petrus 2:17. Ik vermaan u dan dat smekingen, voorbiddingen, dankzeggingen gedaan moeten worden voor koningen en allen die in hoogheid zijn, opdat wij een stil en rustig leven mogen leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid, 1 Tim. 2. Meer voorschriften hebben wij niet in verband met ons standpunt ten opzichte van de staat.

Toen de familie van Jozef in Egypte kwam, stelden zij geen eisen. Een deputatie van 5 broers ging naar de Farao met het beleefde verzoek: Laat toch uw knechten in dit land wonen. Toen hun gevraagd werd wat hun hantering was, zeiden zij ronduit dat ze schaaapherders waren, hoewel de Egyptenaren dat een gruwel vonden, Gen. 47:1-5. Zij woonden afgezonderd van Egypte en als de plagen kwamen, werden zij gespaard. Als er duisternis was over heel Egypte was er licht in hun woningen. En als er rouw was in elk Egyptisch huis, schuilden zij achter het bloed. Nergens lees ik dat wij ons ook maar in het minste actief hebben te mengen in staatszaken, en is dit ook niet geheel in overeenstemming met wat onze Heiland betuigd heeft als een goede belijdenis voor Pontius Pilatus, 1 Tim. 6:13, Mijn koninkrijk is niet van deze wereld, Joh. 18:36. Wat kunnen wij veel leren van Zijn houding tegenover politieke vragen. En hiermee komen wij vanzelf tot punt:

3. De Heer Jezus, ons volmaakt voorbeeld.

Hij heeft ons immers een voorbeeld nagelaten, opdat wij Zijn voetstappen zouden drukken? 1 Petr. 2:21.

Heeft de Heer Zich bemoeid met politiek? Er was voor een nationaal voelende Israëliet reden genoeg in die tijd om dat te doen. Laten wij eens zien: Iemand wil Hem betrekken in het delen van een erfenis, Luk. 12:13. Wat is Zijn antwoord? Mens, wie heeft Mij tot een overste en rechter over u gesteld? Hij gaat niet op het verzoek in, maar waarschuwt de schare voor geldgierigheid en vertelt hen de geschiedenis van een man die zei: Eet, drink en wees vrolijk. Maar diezelfde nacht werd zijn ziel van hem afgeëist. Zo zal het gaan met hem die niet rijk is in God. -- Geen politiek standpunt.

Een ander geval. Men boodschapt Hem dat de valse Herodes de onschuldige Johannes heeft gedood om de gril van een vrouw. Spreekt Hij woorden van toorn en verachting over de willekeur van deze gemene despoot? Neen, Hij gaat in de eenzaamheid. Misschien heeft Hij geweend en gebeden, Matt. 14:10-13.

Neem nu de boodschap die Hij ontvangt dat Pilatus het bloed van Galileeërs had gemengd met hun offeranden. Ontsteekt Hij in woede tegen die stadhouder, die Hem later ook schuldeloos veroordeelt? Zijn landgenoten worden door een vreemde stadhouder op beestachtige wijze gedood, terwijl zij hun godsdienstplichten vervullen. Wat zouden wij zeggen als Duitse soldaten op ons hadden geschoten terwijl wij in de bidstond gekniel lagen en er dodelijke gevolgen waren? Zou ons bloed niet koken? En zouden we niet razend worden op die vreemde despoten in ons vaderland? Wat doet de Heiland? Hij gaat niet op de politieke kant in, laat die geheel rusten, maar trekt er een geestelijke lering uit. Ik zeg u, indien gij u niet bekeert, zult gij allen desgelijks omkomen, Luk. 13:1.

Men vroeg Hem eens of het geoorloofd was de keizer schatting te betalen. In Jezus antwoord lag besloten dat wij de over ons gestelde machten hebben te gehoorzamen. En de Romeinse keizer was toch een afgodendienaar.

Neen, Jezus was geen politicus; dan moeten wij het ook niet zijn. Hij vervulde Zijn hemelse roeping, en Hem gestelde vragen op politiek gebied waren aanleiding tot geestelijke lering. Wij moeten Hem in Zijn voetspoor volgen en niet meer willen dat Hij gewild heeft. "Een gezant is niet meer dan die hem gezonden heeft", Joh. 13. Als Jezus zich niet in zaken van het wereldbestuur mengde, ja, zich volkomen afzijdig daarvan hield, deed Hij dit omdat Hij in alles zijn Vader wilde behagen. En wat zegt Hij van ons in Joh. 17? Wij zijn Hem gegeven UIT de wereld. -- De wereld heeft hen GEHAAT, omdat zij van de wereld niet zijn, gelijk Ik van de wereld niet ben. -- Gelijk Gij Mij in de wereld gezonden hebt, zo heb Ik hen in de wereld gezonden. -- Laten wij Hem dan zo volgen, zonder vragen en redeneren.

Tot slot nog enige afzonderlijke opmerkingen. Ik heb wel eens gedacht, dat er met opzet niet in de Bijbel staat: "Bidt en werkt", zoals men vaak beweert. In veel opzichten is deze spreuk wel toe te passen, maar niet wat betreft onze houding ten opzichte van de staat.

Het is geheel tegenstrijdig met het "christen-zijn" zich in staatszaken te mengen. Wij behoren tot de gemeente, de "ekklesia" hetwelk letterlijk betekent, uitgeroepen. Wij zijn uit deze wereld geroepen en nodigen anderen uit ook deze wereld te verlaten en zich bij deze uitgeroepen te scharen. Wanneer de gemeente voltallig is, gaan wij onze Heer tegemoet in de lucht. Dit is de overwinning die de wereld overwint "ons geloof". Nadat Gods oordelen over deze wereld zijn uitgestort, dan komt onze beurt om te heersen, met Hem.

Wij moeten niet denken dat wij de wereld kunnen verbeteren. We moeten ook niet geloven in wereldbeking. De wereld ligt in het boze. De wereld was verdorven vóór de zondvloed, na de zondvloed, en zal dit ook zijn als de Heer komt. De mensen zullen in de laatste dagen zijn liefhebbers van zichzelf, van het geld, enz. 2 Tim. 3:1. Ik neem wel aan dat een christen-politicus de beste bedoelingen kan hebben en God wil eren, maar als men God wil eren dan moet men dat doen op de door God Zelf aangegeven wijze. Daarbij komt, dat de meeste mensen helaas geen christenen zijn en de natuurlijke mens verstaat niet de dingen die des Geestes Gods zijn, 1 Kor. 2:14.

In plaats dat men door de politiek de zaak des Heren dient, prikkelt men de ongelovigen en wordt er een innerlijke tegenzin gewekt tegen het christendom dat allerlei voor hen onbegrijpelijke en onaanvaardbare dingen wil doorvoeren. De zaak God wordt daardoor meer geschaad dan gediend. Hoe vaak zou er vóór de oorlog, ook in verband met de sociale omstandigheden, niet gezegd zijn door ongelovigen: Is dat nu een christelijke regering?

In de brieven van Paulus en andere apostelen worden verschillende vermaningen gericht aan christenen als: werknemers, werkgevers, vaders, huisvrouwen, echtgenoten, kinderen, maar nooit aan politici. Een politicus wil leiding geven, hij ageert, debatteert, voert oppositie. Een christen wordt vermaand stil te zijn en zijn eigen dingen te doen, 1 Thess. 4:11. Een politicus moet zich met aardse dingen bezighouden. Dat is een doorn die het goede zaad verstikt. Een gelovige daarentegen wikkelt zich niet in de zorgvuldigheden des levens, maar wil slechts Die behagen, die hem heeft aangenomen, 2 Tim. 2:3 en 4.

Zie naar de praktijk. Een christen kan als overheidspersoon nooit consequent christen zijn. Hij moet als politicus van alles door de vingers zien en rekening houden met de belangen van hen die met God geen rekening houden. Prof. Dijk zegt in "Kerk en politiek" dat zaken van regeerbeleid enkele

compromissen noodzakelijk maken. Ik vraag u, mag ooit een christen zijn beginsel verzaken, in welke omstandigheden ook? Mag hij ooit een enkel compromis aangaan volgens zijn roeping? Neen! -- De wereld rijpt voor het oordeel. Jezus komt spoedig weer. Predik daarom het evangelie aan verlorenen. Houd u bezig met uw medegelovigen of gij hen kunt dienen met raad en herderlijke zorg. Dien God en de Heiland in de weg van de scheiding van het kwaad, buiten de legerplaats Zijn smaad dragende, uw overtuiging vasthoudend in gehoorzaamheid aan het Woord. Laat u niet meeslepen door redeneringen, al klinken zij nog zo mooi. Als wij naar de stem van de Herder horen, kunnen wij de verantwoordelijkheid op ons nemen, omdat Hij die draagt, want Hij heeft ons de weg voorgeleefd. Geen compromis, gehoorzamen. Een ieder die de Naam des Heren aanroept sta af van ongerechtigheid.

R.M.O

Lees ook:

De Christen en Politiek: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Christen-en-politiek.pdf> (M.V.)

'Christelijke' Politiek?: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/christelijke-politiek.pdf>

Sociaal 'Evangelie'?: http://www.verhoevenmarc.be/PDF/sociaalEvangelie_Flyer.pdf

Het schaamteloze Sociale Evangelie: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/sociaalEvangelie2.pdf>

Wat de Grote Opdracht NIET is: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/GroteOpdracht.pdf>

Sociaal/politiek activisme? <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/politiek-activisme.pdf>

De wereld verbeteren? <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/wereldverbeteren.pdf>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm